کسب و کار

چه کنید وقتی منتقد درونی تان فرمانروایی می کند؟

سال‌هاست که توصیه‌های رایج در حوزه رهبری سازمانی به ما می‌گویند منتقد درونی‌مان را خاموش کنیم؛ همان صدایی که در ذهن‌مان می‌گوید: بی اندازه کافی خوب نیستیم، آماده نیستیم، یا شایستگی‌اش را نداریم.

اگر تا به حال سعی کرده باشید این صدا را ساکت کنید، احتمالا می‌دانید که این روش به ندرت جواب می‌دهد. بدتر از آن این است که وقتی موفق به انجام این کار نمی‌شوید، اغلب شرمنده می‌شوید که اصلا چرا اینقدر نسبت به خودتان سختگیرید. این چرخه شرمی است که پایان ندارد. اما اگر نقش منتقد درونی‌مان را کاملا نادیده فهمیده باشیم چه؟ من در همکاری با رهبران صنایع مختلف، بارها دیده‌ام که افراد برتلاش و موفق، معمولا سخت‌ترین گفتگوی درونی را با خود دارند. داده‌ها هم این موضوع را درباره مدیران عامل تایید می‌کنند که پیامدهای انتقادپیش از حدّ خودشان می‌تواند بسیار گسترده باشد.

یک نظرسنجی در سال ۲۰۲۳ از مدیران ارشد موفق، نشان داد که ۹۷درصد از آنها در نقطه‌ای به توانایی‌های رهبری خود تردید داشته‌اند. بیش از نیمی از آنها این تردید را به طور منظم تجربه می‌کردند، به‌طوری که ۴۵درصد گفته بودند حداقل ماهی یکبار نوایی‌های خود را زیر سوال می‌برند.

وقتی شک به خود بلندتر از همیشه فریاد می‌زند

«جلدان» مدیر ارشد یک شرکت تکنولوژی در حال رشد بود که وسط یک دوره ارزیابی عملکرد به من مراجعه کرد. او با وجود اینکه محصول جدیدی را با موفقیت عرضه کرده و به خاطرش به شدت تحسین شده بود، خسته، مضطرب و گرفتار «سندروم ایمپاستر» (حس می‌کنید فریبکار هستید و لایق جایگاهتان نیستید) بود.

وقتی از او خواستم فرآیند عرضه محصول را برایم تعریف کند، لیستی از مراحلی را ردیف کرد که هر کدام چیزی داشت، بودجه یا شکست مواجه شوند. گفت: «تاسف آورنیم که تجربه کاربر و پلتفرم‌های آموزش و ورود کارکنان سر برنگاه آماده شدند» (در حالی که در واقع، دو هفته زودتر آماده شده بودند). او گفت: «عملا جمله ارائه به هیات‌مدیره را خراب کردم و در ارائه به تیم فروش برای معرفی محصول به مشتریان جدید هم تپق زدم» (این هم درست نبود؛ هر دو جلسه خوب پیش رفته بودند).

از او خواستم بگوید بعد از هر یک از این لحظات چطور با خودش حرف زده. گفت: «وحشتناک. من اگر کوچک‌ترین اشتباهی بکنم به خودم می‌گویم همه‌چیز را خراب کردم. فکر می‌کنم اینکه این تقش را ندارم و حقتابز هستم»

از او پرسیدم که آیا می‌تواند فرق بین روایت خودش از این لحظات کلیدی و آنچه در واقعیت اتفاق افتاده را تشخیص دهد یا نه و بهترین چیزی که توانست به من بگوید این بود که «فکر می‌کنم این طور باشد.»

وقتی عمیق‌تر به موضوع پرداختیم، متوجه شدیم منشأ این صدا به کودکی‌اش، بازمی‌گردد. او زیر دست پدری بزرگ شده بود که انتظار بهترین عملکرد را داشت و اشتباهات را به سخره می‌گرفت. این باور در جلدان نهادینه شده بود که تنها راه در امان بودن، نوست داشته شدن و موفقیت این است که به خودش سخت بگیرد. پدرش بعد از درگذشت مادرشان، به او و برادرش گفته بود: «حالا دیگر باید مرد باشیم. نمی‌توانیم عمرمان را به گریه بگذرانیم. بهترین راهی که می‌توانیم بادار او اگرامی بداریم این است که بهترین زندگی را بسازیم.» این یعنی اگر شل بگیری به مادرت بی‌احترامی کرده‌ای. منتقد درونی جلدان از سر ضرورت شکل گرفته بود: نه بدخواهی، داشت تلاش می‌کرد در برابر شرم ناشی از ناکافی در گرامی داشتن یاد مادرش از او محافظت کند.

۱- به ریشه برسید

اولین گام این است که بپذیریم منتقد درونی گذشته‌ای دارد. تصادفی ظاهر نشده، بلکه از طریق مهم و شکل‌دهنده پیام‌های فرهنگی بیرون آمده. آیا والد، معلم یا رئیس کمال‌گرایی داشتید؟ هرگز بابت حرف زدن تحقیر شدید؟ آیا فقط وقتی موفقیتی به دست می‌آوردید مورد تحسین قرار می‌گرفتید؟ درک گذشته کمک می‌کند بفهمید که صدای منتقد، صدای حقیقت نیست بلکه صدای خاطره است. با پیدا کردن ریشه این صدا، مالکیت روایت‌هایی را که در ذهنتان پخش می‌شود، پس می‌گیرید. برای تمرین این راهکار، سعی کنید خیلی خلاصه، زندگینامه منتقد درونی خود را بنویسید. از خود بپرسید: اولین بار کی متوجه این صدا شدم؟ شبیه صدای چه کسی است؟ آن زمان چه اتفاقی در زندگی‌ام افتاده بود؟

بعد روی این منتقد اسمی بگذارید. واقعا می‌گویم. برایش هویتی مثل «ضربی»، «فرزس» یا «خلاتی من کوچک» برای بقاء تعریف کنید. نام‌گذاری این بخش از ذهنتان فاصله روشی لازم را ایجاد می‌کند تا بتوانید به جای مبارزه با این صدا با آن کار کنید.

۲- روش را از پیام جدا کنید

منتقد درونی اغلب نگرانی‌های بجایی دارد، فقط نحوه انتقالش اشتباه و آسیب‌زننده است. به‌جای اینکه سرکوبش کنید، لحظه‌ای دست نگه دارید و از خود بپرسید که این صدا سعی دارد از چه اتفاقی جلوگیری کند؟ شاید سعی دارد در برابر شکست، طرد شدن، یا آسیب‌پذیری از شما محافظت کند. پشت آن لعن زننده، معمولا نیتی صادقانه برای مراقبت از شما نهفته است. وقتی ترس یا نیاز بیش پیاضش را شناسایی کنید، می‌توانید به شیوه سالم‌تری به این نگرانی پاسخ دهید: شیوه‌ای که بر پایه ایجاد احساس شرم نباشد. دغدغه بعد که مع منتقد درونی‌تان را وسط کار گرفتید، لحظه‌ای مکث کنید و این گونه به آن پاسخ دهید: «صدایت را می‌شنوم. سعی داری نگذاری من احمق به نظر برسم (آسیب ببینم یا اشتباه کنم)؛ از تو ممنونم، اما می‌توانیم به شیوه دیگری با آن برخورد کنیم.»

۳- فاصله بگیرید و گفت‌وگو را آغاز کنید

پس از آنکه منشأ و نیت منتقد خود را شناختید، آن را از خود جدا کنید. تصور کنید فردی است که متقابل شما نشسته. با استفاده از نامی که به آن داده‌اید، لحن و حالتش را به یاد بیاورید. این فاصله روانی، زمینه را برای گفتوگویی سازنده فراهم می‌کند. از آن بپرسید: «چرا دائما من این گونه حرف می‌زنی؟» سعی داری در برابر چه چیزی از من محافظت کنی؟» تأیید همان طور که جلدانْ کشف کرد، متوجه شوید منتقدانْ بلور دارد تندی‌اش تنها چیزی است که مانع اشتباهات پرهزینه می‌شود. این درک در مذاکره راباز می‌کند.

برای آغاز این گفتوگو، پنج دقیقه وقت بگذارید و مکالمه‌ای بین «خود» و منتقد درونی‌تان ترتیب دهید. از جمله‌ای که منتقدتان می‌گوید شروع کنید. مثلا اگر می‌گوید: «برای این ارائه آماده نیستی» یا کنجکاوی پاسخ دهید «چرا این را می‌گویی؟»

بگذارید منتقد جواب بدهد. با گذر زمان، این تمرین نوشتاری می‌تواند مونولوگ خصمانه درونی‌تان را به مکالمه محترمانه‌ای تبدیل کند که در کنترل شماست نه منتقد درونی‌تان.

۴- با خود مهربان باشید نه قضاوتگر

مهربانی با خود، بازهم منتقد درونی است. البته نه از آن مهربانی‌های نوخالی که می‌گوید «تو در هر حال فوق‌العاده‌ای». بلکه آن نوعی که سختی و تقلا را به رسمیت می‌شناسد: «سخت است. اما من همچنان شایسته مهربانی‌ام.» پژوهش‌ها پیوسته نشان داده‌اند که مهربانی با خود به انگیزه بیشتر منجر می‌شود.

اجازه می‌دهد به جای اینکه زیر بار شکست‌هایمان خرد شویم، از آنها درس بگیریم. وقتی به عنوان رهبر سازمان خود را شامل چنین بخشی کنید، نشان می‌دهید که دیگران تحت رهبری شما چگونه فرصت رشد خواهند داشت.

برای تمرین مهربانی با خود، از تکنیکی به نام «نام‌گذاری و پرورش» استفاده کنید. وقتی متوجه قضاوتی نسبت به خود شدید، احساس‌تان را مشخص کنید. «مضطرب هستم، چون اشتباه کردم» سپس جمله‌ای پرورشی بگویید: «طبیعی است این حس را داشته باشم. چون به خوب انجام دادن کارم اهمیت می‌دهم» یا یک اشتباه را تعریف نمی‌کند»

۵- به منتقد درونی، متن تازه‌ای بدهید

وقتی منتقد درونی‌تان باداد که دیگر نیازی نیست فریاد بزند، تازه شنیده شود. می‌تواند آرام‌تر و از گذر تاریخ به آن معرفی کنید. به‌جای «آماده نیستی» بگو: «جزاء بده مطمئن شویم که کاملا آماده‌ایم» به جای «تو همیشه خراب می‌کنی» بگو: «جزاء بده این درس بگیریم تا تکرارش نکنیم.» اینها صرفا جملات تاکیدی نیست بلکه استراتژی‌های بازنگاری‌اند. منتقد درونی با تمرین مداوم، از مفروری که مبتنی بر ترس هدایت می‌کند، تبدیل به مشاور درونی دانایی می‌شود.

نویسنده: Ron Carucci
مترجم: مناخیاری
منبع: HBR

گامی به سوی شهر هوشمند؛

حذف نقشه‌های فیزیکی از فرآیند صدور پروانه ساختمانی در کرج

نسترن کیوان‌پور- در حرکتی تازه و قابل توجه، شهرداری کرج اعلام کرده است که با حذف نقشه‌های فیزیکی و کاغذی، صدور پروانه‌های ساختمانی را به‌طور کامل به فرآیندی الکترونیکی تبدیل کرده است. این اقدام که به گفته مسئولان برای نخستین‌بار در کشور اجرا می‌شود، می‌تواند نشانه‌ای از عزم مدیریت شهری برای حرکت به سوی شهر هوشمند باشد. هرچند موفقیت کامل آن مستلزم برطرف‌سازی چالش‌های زیرساختی و هماهنگی‌های بین‌نهادی است.

فرصتی برای بازطراحی فرآیندها، نه صرفاً جایگزینی فرم‌ها

عباس سعیدی کیا، معاون شهرسازی و معماری شهرداری کرج، در نشست مشترک با سازمان نظام مهندسی استان البرز، هدف از این تحول را تسریع خدمات‌رسانی، کاهش هزینه‌ها و حذف ارتباطات دستی در صدور پروانه اعلام کرد. با وجود آن‌که این اقدام می‌تواند باعث تسهیل در روند دریافت مجوزهای ساختمانی شود، اما نگرانی‌هایی نیز درباره نحوه اجرای دقیق ظرافت فنی سامانه‌ها و میزان آمادگی نهادهای ذی‌ربط مطرح است.

مزایا و چالش‌های حذف نقشه‌های فیزیکی

۱. تسریع فرآیندها و کاهش رفت‌وآمدها

بدون شک یکی از مهم‌ترین مزایای دیجیتال‌سازی، حذف بخشی از مراجعات حضوری و سلسله‌ای رویه‌های پیچیده بوروکراتیک است. اما باید دید آیا زیرساخت‌های فنی شهرداری کرج و سیستم‌های فنی مرتبط، توان پاسخ‌گویی به این تغییرات را در مقیاس بالا دارند یا خیر.

۲. کاهش هزینه‌ها و خطای انسانی

با حذف مدارک فیزیکی، تا حدودی می‌توان انتظار کاهش هزینه‌های چاپ، بایگانی، و انتقال اسناد را داشت. با این حال، هرگونه اختلال یا اشکال در بارگذاری نقشه‌ها و مستندات دیجیتال ممکن است فرآیند صدور مجوز را با وقفه‌های جدیدی مواجه کند؛ مسأله‌ای که در برخی شهرها تجربه شده و نیازمند پشتیبانی دقیق فنی است.

۳. شفافیت بیشتر، اما نه بدون ریسک

یکی از وعده‌های همیشگی دیجیتال‌سازی، افزایش شفافیت است. در تئوری، امکان رهگیری و ثبت دیجیتال مراحل، می‌تواند از فسادهای اداری بکاهد. اما شفافیت واقعی زمانی حاصل می‌شود که دسترسی شهروندان به اطلاعات، گزارش‌ها و روندهای تصمیم‌گیری نیز آزاد و شفاف باشد؛ موضوعی که هنوز جای کار فراوان دارد.

نقش کلیدی دو گانه سازمان نظام مهندسی

در این میان، نقش سازمان نظام مهندسی به‌عنوان ناظر تخصصی پروژه‌های ساختمانی اهمیت دوچندان یافته است. این سازمان باید خود را با تحولات دیجیتال هماهنگ کند. درحالی که هنوز درگیر برخی بوروکراسی‌های داخلی و گاه ناکارآمدی در گردش کارهاست. تجربه موفق شهرداری کرج، نیازمند بازنگری جدی در رویه‌های درونی این سازمان نیز هست تا بتواند همپا با شهرداری در مسیر تبدیل خدمات‌رسانی حرکت کند.

هم‌افزایی یا چندپارگی نهادی؟

اگرچه معاون شهرسازی از آمادگی شهرداری کرج برای تعامل با سایر نهادهای ذی‌ربط در ساخت‌وساز خبر داده، اما تجربه نشان داده که نبود سیاست‌گذاری یکپارچه میان شهرداری، استانداری، سازمان برنامه‌ریزی، شرکت‌های خدمات‌رسان و نظام مهندسی، اغلب موجب کندی اجرای طرح‌ها شده است. بدون چارچوب‌های مشخص هماهنگی بین‌نهادی، این نوع اقدامات می‌تواند به تأخیر تدریجی یا حتی تضادهای سیستمی بین دستگاه‌ها منجر شود.

تحول دیجیتال؛ فرایندی چندلایه، نه یک دستورالعمل

حذف نقشه‌های فیزیکی، هرچند گامی مهم در مسیر هوشمندسازی است، اما تنها یک بخش از مسیر طولانی دیجیتال‌سازی مدیریت شهری به شمار می‌رود. موفقیت نهایی این اقدام، در گرو مؤلفه‌ای نظیر آموزش مستمر کارکنان و مهندسان، به‌روزرسانی زیرساخت‌های فنی و سرورهای شهرداری، پاسخ‌گویی سریع به خطاهای سیستمی، ایجاد سامانه‌های نظارت عمومی برای شفافیت کامل است.

اقدام شهرداری کرج در حذف نقشه‌های فیزیکی را می‌توان نقطه شروعی ارزشمند دانست که در صورت تداوم، تعمیق و نظارت موثر، می‌تواند الگویی برای دیگر شهرها نیز باشد. با این حال، سرعت تحولات نباید جای دقت را بگیرد. تحول دیجیتال، اگر صرفاً به جایگزینی فرم‌ها و حذف کاغذ محدود شود، به هدف نهایی خود که ساخت‌وساز شهری هوشمند، شفاف و کارآمد است، نخواهد رسید.

Nastaran.keyvanpour@gmail.com

آرامستان قدیمی به پارک بهشت تبدیل شد

محله حسن‌آباد کرج، نامی که زمانی با محرومیت و فراموشی گره خورده بود، امروز به همت مدیریت شهری و شورای اسلامی، به نمادی از تحول و امید بدل شده است. با سرمایه گذاری‌های بی‌سابقه در فضای سبز و پروژه‌های عمرانی، از دل خاک و متروکه‌ها، بوستان‌هایی سرسبز سر برآورده‌اند که نه تنها سیمای این محل را دگرگون کرده، بلکه زندگی را با طراوتی تازه به رگ‌های ساکنان آن تبدیل کرده‌اند.

به گزارش پیام آشنا، بلک وسیلمبر که مسئولیت فضای سبز منطقه ۸ شهرداری کرج را به عهده دارد در نشست خبری با تیم رسانه‌ای جهاد تبیین به این موضوع پرداخت.

وسیلمبر اظهار کرد: محله حسن‌آباد کرج که سال‌ها از محرومیت رنج می‌برد، اکنون با توجه ویژه دوره ششم مدیریت شهری و شورای اسلامی شهر، شاهد تحولات چشمگیری در زمینه عمرانی و خدماتی به ویژه فضای سبز بوده است. این اقدامات نه تنها چهره این محله را دگرگون کرده، بلکه بارقه امید را در دل ساکنان زنده کرده است.

به گفته مسئول فضای سبز منطقه ۸ شهرداری کرج، سال گذشته نزدیک به ۱۰ میلیارد تومان برای تملک اراضی در ده حسن‌آباد هزینه شد که این اراضی به پارک تبدیل شدند. پارک نوروز و بوستان بهشت از جمله فضاهای سبزی هستند که در این محل احداث شده‌اند.

این مسئول افزود: پارک بهشت که پیش از این محل تجمع معتادان و مایه رنج اهالی بود، با مساحت پنج هزار متر مربع به فضای سبز و دلنشین برای مردم تبدیل شده است.

یکی دیگر از مهم‌ترین اقدامات در این منطقه، تبدیل آرامستان متروکه صد ساله ده حسن‌آباد به فضای سبز است. این گورستان به دلیل چهره زشت و پر از زباله، سیمای نامناسبی در منطقه ایجاد کرده بود. پس از کسب استعلام‌های لازم از دستگاه‌های مربوطه و با هماهنگی شورای اسلامی شهر، تعداد ۲۴ قبر به ۲۴ نفر از وارثان قبور واقع در آرامستان اعطاء شد و ضمن حفظ کرامت قبور واقع شده در آرامستان قدیمی، این مکان به بوستان بهشت تبدیل شد.

مسئول فضای سبز منطقه ۸ شهرداری کرج تاکید کرد: با توجه به اینکه نگاه ویژه به مناطق محروم، از اولویت‌های کاری مدیریت شهری در این دوره است، به دلیل محرومیت محله حسن‌آباد، توجه به این منطقه در اولویت اجرایی برنامه‌های عمرانی بویژه در زمینه افزایش سرانه فضای سبز قرار گرفته است.

وسیلمبر، در ادامه به احداث پارک هنر به متراژ پنج هزار متر مربع در بازه زمانی بیش از دو سال اشاره کرد و افزود: احداث بوستان بهشت به متراژ یک هزار و ۶۰۰ مترمربع و احداث فاز ۲ پارک سرچشمه به مساحت دو هزار و ۷۰۰ متر مربع در محله حسن‌آباد و احداث پارک نبوت (کودک) به متراژ سه هزار و ۵۰۰ متر مربع در این منطقه جزو اقدامات موثر و اساسی فضای سبز به شمار می‌آید.

وی همچنین از دیگر اقدامات منطقه، به بازسازی سیستم روشنایی، بازسازی بلوار ماهان قدیم، بلوار جمهوری و بلوار شهید بهشتی شرقی، احداث سرویس بهداشتی و فضای مکث ابتدایی بلوار ماهان قدیم اشاره کرد.

این مسئول در ادامه با تشریح برخی اقدامات فضای سبز منطقه، حذف آبیاری تانکری و انتقال آب قنات حاجی‌آباد به متراژ یک هزارمترمربع، همچنین احداث پارک لیلستان با پیشرفت ۹۰ درصد، احداث پارک‌های محله‌ای تربیت ۲۰ و تربیت ۳۰ به متراژ یک هزار و ۵۰۰ متر مربع، انتقال آب خام از چشمه حسن‌آباد و حذف ۶۰ عدد شیر آب شهری، احداث ۴ چشمه سرویس بهداشتی را از اقدامات مجموعه برشمرد.

وی کاشت بیش از ۸ هزار و ۲۰۰ نهال در طول دو سال، ساخت سیستم روشنایی در پارک‌های منطقه‌ای و فرهنگی و نیز جمع‌آوری چمن‌های معیوب نیز از جمله فعالیت‌هایی است که برای بهبود چهره بصری منطقه انجام شده است.

عضو هیات مدیره سازمان ملی زمین و مسکن تاکید کرد؛

ضرورت رعایت شفافیت در فرایند برگزاری مزایدات و مناقصات در استان‌ها

عضو هیات مدیره سازمان ملی زمین و مسکن در نشست کمیته درآمد سازمان ملی زمین و مسکن، بر لزوم حفظ شفافیت در فرآیند برگزاری مزایده‌ها و مناقصات در استان‌ها تاکید کرد.

به گزارش پیام آشنا، نشست کمیته درآمد سازمان ملی زمین و مسکن با محوریت پیگیری تحقق درآمدهای نقدی و غیرنقدی استان‌های خراسان رضوی، کرمان، فارس، هرمزگان و اصفهان و با حضور مدیران ادارات کل راه و شهرسازی این استان‌ها به صورت ویدئو کنفرانسی برگزار شد.

در این نشست گزارش‌هایی از اقدامات انجام‌شده توسط کمیته‌های درآمد استان‌های مذکور درخصوص درصد تحقق درآمدهای نقدی و غیرنقدی و فاصله آن با اهداف پیش‌بینی‌شده در برنامه‌های مصوب سازمان ارائه شد.

تقی رضایی ضمن تأکید بر اهمیت نقش کمیته درآمد در ادارات کل راه و شهرسازی، اظهار داشت: برگزاری نشست‌های کمیته درآمد استان‌ها به صورت مستمر، حداقل هر دو هفته یک‌بار، ضروری است تا بتوانیم متابع لازم برای اجرای ماموریت‌های محوله طبق قوانین بالادستی را تأمین کنیم.

وی با اشاره به لزوم اصلاح برخی رویه‌ها و دستورالعمل‌ها در مسیر تحقق درآمدها افزود: بازبینی و اصلاح دستورالعمل‌های موجود با هدف ارتقاء بهره‌وری و تسهیل فرایندهای اجرایی در دستور کار سازمان قرار دارد.

نسل آینده، نگهبان آب امروز؛

موفقیت چشمگیر اجرای طرح داناب در سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ در استان البرز

پیام آشنا- طرح ملی «داناب» با هدف آگاهی‌بخشی، تغییر نگرش و ارتقای مسئولیت‌پذیری نسل دانش‌آموز در حوزه مدیریت منابع آب، با استقبال گسترده دانش‌آموزان و همراهی مسئولان استان البرز در سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ اجرا شد. این طرح به گفته داود نجفیان؛ مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای البرز، یکی از مؤثرترین اقدامات فرهنگی در زمینه مدیریت پایدار منابع آبی به شمار می‌رود.

آموزش با مصداق‌های واقعی و خروجی‌های خلاقانه

داود نجفیان؛ مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای البرز گفت: طرح «داناب» (دانش‌آموزی نجات آب) در استان البرز بر پایه دو اصل اساسی استوار بود: نخست، آموزش سرفصل‌های مرتبط با آب و محیط زیست همراه با مشاهده و درک مصادیق آن در زندگی واقعی دانش‌آموزان؛ و دوم، جمع‌آوری و ارائه یافته‌های آن‌ها در قالب‌های گوناگون همچون دست‌سازه‌ها، طرح‌های نوآورانه بومی، فعالیت‌های علمی، هنری و دیجیتال.

برگزاری کلاس‌های آموزشی هدفمند برای دانش‌آموزان، تهیه اقلام اطلاع‌رسانی، مستندسازی تصویری و تولید محتوای چندرسانه‌ای از جمله اقداماتی بود که زمینه‌ساز انتقال دقیق مفاهیم تخصصی نظیر وضعیت منابع آب زیرزمینی، پدیده فرونشست، آلودگی آب‌ها و راهکارهای مقابله با بحران‌های آبی شد.

نظام آموزشی مشارکتی، زیربنای داناب

این طرح بر پایه یک نظام آموزشی هفت‌گانه شامل آموزش، مشارکت، ارتباطات، رسانه، انگیزش و تشویق، ارزیابی و ارزشیابی، مستندسازی و گزارش‌دهی طراحی شده است تا بتواند به شکلی هدفمند و نظام‌مند، زمینه‌ساز تغییر نگرش‌ها و ارزش‌های دانش‌آموزان در مواجهه با چالش‌های آبی کشور باشد. به گفته داود نجفیان، این طرح نه‌تنها به آموزش مستقیم منجر می‌شود، بلکه با تقویت مشارکت‌های جمعی، گفت‌وگو و تفکر خلاق در نسل آینده، آن‌ها را برای ایفای نقشی کلیدی در مدیریت منابع طبیعی آماده می‌کند.

عبور از چالش‌ها با عزم جدی و تعامل مؤثر

اجرای داناب در سال تحصیلی گذشته با برخی چالش‌ها از جمله تعطیلات مکرر مدارس و شرایط خاص جوی همراه بود. اما با پیگیری‌های مستمر شرکت آب منطقه‌ای البرز، آموزش و پرورش و مجری طرح، این موانع برطرف و روند اجرایی با موفقیت دنبال شد. جلسات مشترک و منظمی با اساتید آموزشی، دبیران رابط و سرگروه‌های درسی آموزش‌وپرورش در محل شرکت آب منطقه‌ای برگزار شد تا محتوای علمی و روش‌های تدریس به‌روز و متناسب با نیازهای بومی دانش‌آموزان طراحی شود.

سنجش آگاهی پیش و پس از آموزش

یکی از مراحل مهم این طرح، برگزاری پیش‌آزمون در بین ۱۰ درصد از دانش‌آموزان مدارس تحت پوشش بود تا سطح دانش و نگرش اولیه نسبت به مسائل آبی سنجیده شود. همچنین، پس‌آزمون پایانی در مدارس برگزار شد تا اثربخشی محتوای آموزشی و میزان تغییر نگرش در دانش‌آموزان ارزیابی شود.

رقابت، نمایشگاه و جشن پایانی؛ تجلی مشارکت دانش‌آموزی

در ادامه مسیر، نمایشگاه‌های دانش‌آموزی و مسابقات علمی و هنری با محوریت موضوع آب برگزار شد که بازتاب‌دهنده خلاقیت‌ها و دستاوردهای چشمگیر دانش‌آموزان بود. جشن پایانی طرح داناب در تاریخ ۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۴ با حضور مسئولان استانی و کشوری و نمایش آثار دانش‌آموزان برگزار شد و به عنوان نقطه اوج این حرکت فرهنگی مورد تقدیر قرار گرفت.

فرهنگ‌سازی، سرمایه‌گذاری بر آینده

داود نجفیان، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای البرز، تأکید کرد: داناب تنها یک طرح آموزشی نیست، بلکه یک فرآیند آینده‌ساز است. دانش‌آموزان امروز با هوشمندی و انگیزه بالایی که دارند، می‌توانند در آینده نزدیک نقش‌آفرینان اصلی مدیریت منابع آب کشور باشند. شرکت آب منطقه‌ای البرز این مسئولیت را یک دغدغه جدی می‌داند و برای توسعه آن از هیچ تلاشی دریغ نمی‌کند.

وی افزود: فرهنگ‌سازی در حوزه آب یک سرمایه‌گذاری بلندمدت است. اگر امروز ذهن و دل نسل جوان را نسبت به اهمیت منابع طبیعی روشن کنیم، فردایی پایدارتر برای کشور رقم خواهیم زد.

اجرای موفق طرح داناب در استان البرز، نمونه‌ای شاخص از هم‌افزایی نهادهای آموزشی و تخصصی برای تربیت نسلی آگاه، مسئول و خلاق در زمینه مدیریت بحران آب است. چرا که آینده از آن نسل‌هایی خواهد بود که امروز را با دانایی و دغدغه پشت سر می‌گذارند.

دیدگاه

من از معمار بودن شرمنده‌ام

مایکل رینولدز

راستش را بخواهید من واقعاً حرفه معماری را کنار گذاشتم. منظورم این است که من در ذهنم معماری را به منزله‌ی یک حرفه کنار گذاشتم زیرا به مسائلی که با آن روبرو هستیم نمی‌پردازد. بنابراین من کلمه جدیدی به نام «بایوتکچر {زیست‌معماری}» ابداع کردم و از آن استفاده می‌کنم. می‌توانم بگویم من یک «بایوتکت {زیست‌معمار}» هستم. البته، من یک معمار هم هستم، اما گاهی اوقات حتی از انسان بودن هم خجالت می‌کشم و قطعا از معمار بودن شرمنده‌ام. (در گفت‌وگوی ویدئویی منتشر شده در وب‌سایت archdaily، سال ۲۰۱۵)

منبع: گفتار

محیط زیست

کشور ما در وضعیت بحرانی در حوزه جنگل‌ها قرار دارد

معاون حفاظت و امور اراضی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور گفت: جنگل‌های زاگرس تنها مجموعه‌ای از درختان نیستند، بلکه حافظه زیستی، منبع تولید اکسیژن و اساس زندگی ما هستند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا دکتر حسین میرجربی در نشست تخصصی «آتش‌سوزی و حفاظت از جنگل‌ها» که امروز در وزارت کشور برگزار شد، با تأکید بر ضرورت اقدام ملی و جمعی برای صیانت از جنگل‌ها، گفت: جنگل‌های زاگرس تنها مجموعه‌ای از درختان نیستند، بلکه حافظه زیستی، منبع تولید اکسیژن و اساس زندگی ما هستند. حفظ آن‌ها وظیفه‌ای است همگانی.

وی با بیان اینکه کشور ما در وضعیت بحرانی در حوزه جنگل‌ها قرار دارد، افزود: بیش از ۷۴ هزار هکتار از اراضی جنگلی کشور طی سال گذشته دچار حریق شد که دو سوم آن در منطقه زاگرس بوده است. متأسفانه بسیاری از این آتش‌سوزی‌ها منشأ انسانی دارند؛ چه به صورت عمدی، چه دربر اثر بی‌توجهی.

میرجربی در بخش دیگری از سخنان خود، به نقش بی‌بدیل جنگل‌ها در تولید آب، حفظ خاک، ذخیره کربن و مقابله با تغییر اقلیم اشاره و تصریح کرد: اگر امروز با بحران‌هایی مانند ریزگردها، آلودگی هوا و فرسایش خاک مواجه هستیم، بخشی از آن نتیجه بی‌توجهی ما به منابع طبیعی در سال‌های گذشته است.

معاون سازمان منابع طبیعی با ذکر آیات قرآن کریم، حفظ جنگل‌ها را مصداق شکرگزاری عملی از نعمات الهی دانست و تأکید کرد: هدیه‌ای مانند جنگل‌های زاگرس همانند پارچه‌ای نفیس است که خداوند به ما سپرده است. ما وظیفه داریم با دقت، علم و مدیریت صحیح، این نعمت را حفظ و به نسل‌های آینده منتقل کنیم.

وی با اشاره به ضرورت هم‌افزایی بین دستگاه‌های اجرایی، جامعه محلی و نهادهای علمی، خواستار تدوین نسخه‌ای عملیاتی و مبتنی بر دانش بومی برای حفاظت از جنگل‌های زاگرس شد و گفت: همه دستگاه‌های اجرایی، فرماندارن، دهیاران، و مسئولان محلی باید با جدیت بیشتری وارد میدان شوند. بدون مشارکت مردمی و اقدام هماهنگ، امکان نجات این میراث طبیعی وجود نخواهد داشت.

به گزارش روابط عمومی سازمان منابع طبیعی، میرجربی در پایان ابراز امیدواری کرد که برگزاری این نشست‌ها منجر به شکل‌گیری راهبردی جامع و بلندمدت برای حفاظت از جنگل‌های کشور، به‌ویژه زاگرس، شود و تأکید کرد: «زمان اقدام فرا رسیده است. اگر امروز جنگل‌ها را نجات ندهیم، فردا برای جبران دیر خواهد بود.